

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту Закону України "Про внесення змін до статті 3 Закону України "Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки"

1. Обґрунтування необхідності прийняття проекту Закону

Необхідність прийняття проекту Закону зумовлено тим, що відповідно до статті 4 Закону України "Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки" пріоритетні напрями розвитку науки і техніки затверджуються Верховною Радою України за поданням Кабінету Міністрів України шляхом внесення змін до статті 3 цього Закону. Статтею 3 визначені пріоритетні напрями розвитку науки і техніки на період до 2020 року.

Згідно зі статтею 116 Конституції України Кабінет Міністрів України розробляє і здійснює загальнодержавні програми економічного, науково-технічного, соціального і культурного розвитку України.

Статтею 4 Закону України "Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки" передбачено, що для формування пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки Кабінет Міністрів України на підставі рекомендацій Національної ради України з питань розвитку науки і технологій із залученням Національної академії наук України, національних галузевих академій наук, центральних органів виконавчої влади розробляє і здійснює державну цільову програму прогнозування науково-технологічного та інноваційного розвитку України відповідно до Закону України "Про державні цільові програми".

Пріоритетні напрями розвитку науки і техніки, підготовлені згідно з державною цільовою програмою прогнозування науково-технологічного та інноваційного розвитку України, обговорюються науковою громадськістю і за рішенням Кабінету Міністрів України подаються до Верховної Ради України для їх корегування або заміни.

До кожного з пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки Кабінетом Міністрів України подаються визначені статтею 4 Закону України "Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки" матеріали:

обґрунтування необхідності прийняття пріоритетного напрямку, очікувані результати та їх вплив на економіку України;

оцінка науково-технічного потенціалу та наукових шкіл, які будуть задіяні в реалізації пріоритетного напрямку, оцінка існуючих об'єктів права інтелектуальної власності та наукових результатів, що будуть покладені в основу реалізації пріоритетного напрямку;

пропозиції до пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень і науково-технічних розробок, визначення фахівців та базових наукових установ, що мають здійснювати науково-технічний супровід пріоритетного напрямку;

концепція реалізації пріоритетного напрямку та оцінка фінансових, матеріально-технічних ресурсів, які мають бути залучені для його реалізації.

Разом з тим, на сьогодні відсутня державна цільова програма прогнозування науково-технологічного та інноваційного розвитку України, що спричинило зрив якісної підготовки Урядом пропозицій до нових пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки на наступний довгостроковий період і вимагає термінового прийняття відповідних рішень. За інформацією Міністерства освіти і науки України відповідні пропозиції напрацьовані лише на рівні робочих груп, що не відповідає нормам Закону. Пріоритети у науковій сфері мають формуватися з урахуванням прогнозно-аналітичних досліджень та світових технологічних тенденцій на основі результатів форсайтних досліджень з масштабним залученням висококваліфікованих фахівців з галузей науки, освіти та бізнесу, а також експертів.

Рішенням Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій від 6 листопада 2019 року було визначено стан реалізації Закону України “Про наукову і науково-технічну діяльність” незадовільним і таким, що не забезпечив досягнення основних цілей державної політики у цій сфері. Кабінету Міністрів України, зокрема, було рекомендовано запровадити заходи з реалізації положень цього Закону та забезпечити їх супроводження. Наголошувалося на необхідності визначення стратегічних завдань розвитку економіки і суспільства; формування засад державної політики у сфері наукової і науково-технічної діяльності; визначення пріоритетів розвитку науки і техніки та заходів з їх реалізації.

Рішенням Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій від 18 листопада 2020 року Кабінету Міністрів України було рекомендовано розробити і до 1 січня 2021 року подати до Верховної Ради

України програму забезпечення реалізації Закону України “Про наукову і науково-технічну діяльність” та Закону України “Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки” в частині формування нових напрямів розвитку науки і техніки та переліку основних науково-технічних програм з їх реалізації, спрямованих на вирішення конкретних проблем вітчизняної економіки, оборони та суспільства.

Зазначене вище вимагає скасування обмеження Кабінету Міністрів України (відповідно до пункту 12 Постанови від 11 жовтня 2016 року № 710 “Про ефективне використання державних коштів”) на створення державних науково-технічних програм і розроблення та виконання державної цільової програми прогнозування науково-технологічного та інноваційного розвитку України, а чинні пріоритети потрібно продовжити ще на один рік.

2. Мета та завдання проекту Закону

Метою цього проекту Закону є продовження чинних пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки в Україні на 2021 рік та надання доручення Уряду щодо приведення нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

3. Загальна характеристика і основні положення проекту Закону

Проект Закону визначає правові засади застосування у 2021 році чинних пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки в Україні та надання Уряду відповідних доручень щодо приведення нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

4. Стан нормативно-правової бази у даній сфері правового регулювання

Правовою основою формування та реалізації пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки є Конституція України, закони України "Про наукову і науково-технічну діяльність", "Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України".

Постанова Кабінету Міністрів України від 7 вересня 2011 р. № 942, що визначає перелік пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень і науково-технічних розробок на період до 2020 року, потребуватиме приведення у відповідність із цим актом.

5. Фінансово-економічне обґрунтування проекту Закону

Реалізація проекту Закону не потребуватиме додаткових витрат з Державного бюджету України. Фінансування наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності буде здійснюватися в межах бюджетних видатків, передбачених головним розпорядникам бюджетних коштів на відповідний рік, з урахуванням пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки.

6. Прогноз соціально-економічних та інших наслідків прийняття проекту Закону

Реалізація законопроекту забезпечить виконання державних програм, науково-дослідних та конструкторських робіт у відповідності з чинними пріоритетними напрямами розвитку науки і техніки. Уряду надається ще один рік для забезпечення розроблення в установленому порядку нових пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки на довготривалий період з урахуванням вимог Закону та потреб сьогодення. Це сприятиме розвитку наукової і науково-технічної діяльності в Україні зокрема та економіки держави в цілому.

Народні депутати України

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: БАБАК СЕРГІЙ ВІТАЛІЙОВИЧ
Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA10400000094701A00F795AD01
Дійсний до: 17.08.2021 23:59:59

Апарат Верховної Ради України
№ 11д9/1-2020/250071 від 23.12.2020

303223